

Извештај о спроведеној анализи ефеката прописа за Нацрт закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу

ПРИЛОГ 2:

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Показатељи који се прате у области која је уређена Законом су:

- број провера јединице Пореске управе која утврђује увећање имовине на основу података којима располаже;
- разлика између увећања имовине и пријављених прихода физичког лица;
- број покренутих поступака контроле за физичка лица за које учини вероватним да у највише три узастопне календарске године у којима неко лице има увећање имовине, постоји разлика између увећања имовине и пријављених прихода тог физичког лица која је већа од 150.000 евра, обрачунатог у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије;
- износи незаконито стечених прихода који су остварени применом стопе посебног пореза од 75% пореске основице која је утврђена овим законом;
- износи законито стечених прихода за које порески обвезник има неиспуњену пореску обавезу која је прописана другим законом (друга врста пореза), а који се наплаћују, у складу са прописима који уређују ту врсту пореза, као и прописа којима се уређује порески поступак и пореска администрација;
- број физичких лица који су опорезовани стопом посебног пореза од 75% пореске основице која је утврђена овим законом;
- број обавештења која су достављена полицији и јавном тужилаштву од стране јединице Пореске управе о постојању основа сумње да је извршено кривично дело;
- структура прихода, односно имовине која је незаконито стечена и за које се примењује стопа посебног пореза од 75% пореске основице која је утврђена овим законом.

Ови показатељи се прате у циљу успостављања ефикасног пореског система и повећања прихода буџета Републике Србије који су остварени по овом основу.

С обзиром да Пореска управа, још увек, не поседује све податке битне за утврђивање имовине, а самим тим и за утврђивање посебног пореза, немогуће је у овом моменту квантификовати показатеље. Прве процене појединих показатеља ће бити доступне израдом годишњих смерница и формирањем "base line" за процену поштовања прописа у овом сегменту, док ће се побројани показатељи користити за мерење учинка и извештавање.

Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима? Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа? Да

ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не спроводе се документи јавних политика или прописи који су од значаја за промену која се предлаже.

Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема. Која промена се предлаже?

Проблеми уочени у овој области који су:

– велика разлика у материјалном и социјалном положају између пореских обвезника чија имовина одговара приходима које остварују и оних обвезника код којих постоји несразмера;

– непостојање законског основа за утврђивање порекла имовине и наплату посебног пореза за имовину чије се порекло не може доказати;

– непостојање посебне организационе јединице Пореске управе која би утврђивала порекло имовине и наплату посебног пореза;

– непостојање специјализованих службеника који би обављали послове везане за утврђивање порекла имовине и посебног пореза;

– постојање злоупотребе у случајевима када вредност имовине физичког лица није оправдана њеним извором или потиче из „невидљивог” извора;

– постојање коруптивних активности у погледу стицања имовине.

Последице проблема су:

– неправична прерасподела имовине и дохотка грађана;

– смањење ефикасности тржишта;

– знатно смањени приходи по основу посебног пореза;

– непријављени дохоци грађана и непостојање података о непријављеним дохоцима, чиме се смањује пореска основица;

– профитабилност коруптивних активности.

Промене која се предлаже овим законом:

– предвиђа се терет доказивања Пореске управе да је увећана имовина физичког лица у односу на његове пријављене приходе, а са друге стране, физичко лице има терет доказивања да је на законит начин стекло имовину у делу у коме увећање његове имовине није у складу са пријављеним приходима. На тај начин ствара се обавеза за пореског обвезника да пружи Пореској управи доказе како је и на који начин стекао имовину која, према евиденцијама Пореске управе, нема покриће у његовим пријављеним приходима.

– предвиђа се образовање посебне организационе јединице Пореске управе, која ће бити надлежна за спровођење овог закона. образовање овакве посебне организационе јединице неопходно је како би се обезбедило да се ова јединица посвети само пословима који су предвиђени овим законом и како би се спровело потребно усавршавање и обука, да би запослени у јединици били у потпуности оспособљени да обављају такве послове.

– предвиђа се овлашћење Јединице Пореске управе, као надлежног органа у поступку утврђивања имовине и посебног пореза и њену сарадњу са државним органима и другим лицима у том поступку.

– предвиђена је и обавеза за Јединицу Пореске управе да, уколико у поступку прописаним овим законом, утврди чињенице које указују на постојање основа сумње да је извршено кривично дело, о томе обавести полицију и јавно тужилаштво, што је у складу и са Закоником о кривичном поступку.

– предвиђа се посебан поступак за утврђивање порекла имовине и посебан порез који се састоји из две фазе: фазе претходног поступка и фазе поступка контроле и утврђивања посебног пореза, односно поступка контроле;

– предвиђено је да ако се у поступку прописаним овим законом утврди да порески обвезник има неиспуњену пореску обавезу која је прописана другим законом (друга врста пореза), по основу законито стечене имовине, поступак утврђивања и наплате тог пореза спровешће се у складу са прописима који уређују ту врсту пореза, као и прописа којима се уређује порески поступак и пореска администрација. Наведено решење ће омогућити ефикаснију наплату пореза када је у питању законито стечено имовина, а тај порез из неког разлога није претходно плаћен, јер законито стечена имовина није предмет поступка који је прописан овим законом, а истовремено ће се омогућити лицу које је обавезник плаћања да ипак измири своју пореску обавезу, али наравно под условима и на начин који је предвиђен за испуњење те пореске обавезе.

– уређен је однос између решења о посебном порезу које је донето у складу са овим законом и евентуалне доцније пресуде у кривичном поступку у којем је утврђена имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела. Наиме, ако је у кривичном поступку правноснажном пресудом утврђена имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела, али и плаћен посебан порез према овом закону, то се урачунава у имовинску корист прибављену извршењем кривичног дела.

– уређена је обука запослених у јединици Пореске управе, као и судија Управног суда. Имајући у виду специфичности овог закона, а у циљу његове ефикасније примене, неопходно је да запослени у јединици Пореске управе похађају посебну сталну обуку у складу са програмом обуке који доноси министар финансија.

– предвиђено је да се у управним споровима по коначним решењима донетим у поступку прописаним овим законом. Због сложености материје, неопходно је да судије Управног суда које ће поступати у тим предметима буду специјализоване, тако што ће морати да заврше обуку за стицање посебних знања о утврђивању незаконито стечене имовине и посебном порезу, коју ће спровести Правосудна академија.

Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промена *status quo* је неопходна због:

– упостављања ефикасности пореског система;

– спречавања злоупотребе чији је резултат поседовање имовине која се не може оправдати законитим приходима физичког лица;

– постизање социјалних и економских циљева (правична прерасподела имовине и дохотка, ефикасно функционисање тржишне привреде и надлежност државе уопште; умањење разлике у материјалном и социјалном положају пореских обвезника, и то ублажавање разлике између пореских обвезника чија имовина одговара приходима које оставарују и оних обвезника код којих постоји несразмера између ове две чињенице које представљају основу за увођење пореске обавезе).

– повећање ефикасности рада пореске управе и наплате пореза.

Из наведених разлога неопходно је донети Закон којим ће на системски начин бити решено питање утврђивања порекла имовине која је незаконито стечена и њеног опорезовања посебном пореском стопом.

На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложена законска решења имаће утицај на све грађане, чиме се искључује свака евентуална селективност у њиховој примени. Посебно, предложена решења ће имати утицаја на грађане код којих је диспарат између увећања имовине и пријављених прихода највећи. Минимална разлика утврђена законом, треба да буде већа 150.000 евра (у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на последњи дан календарске године периода провере) у највише три узастопне календарске године у којима физичко лице има увећање имовине.

Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Промену није могуће остварити применом важећих прописа, јер важећи прописи не регулишу поступак утврђивања незаконито стечене имовине и наплату посебног пореза.

Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

Како је разлoзима за доношење овог закона, препознао да постоје злоупотребе чији је резултат поседовање имовине која се не може оправдати законитим приходима физичког лица, значи да тренд постоји. Квантификација у овом моменту није могућа, као ни процена тренда уколико се одустане од интервенције.

Начелно се може рећи да одустанак од интервенције (*status quo*) негативно утиче на сузбијање сиве економије, а да ће трендови моћи бити изведени накнадно, тек по примени овог закона у одређеном временском интервалу.

Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Приликом израде Нацрта закона није узето у разматрање искуство других држава.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ). Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Општи циљеви доношења закона су:

– опорезивање незаконито стечене имовине (што укључује и имовину стечену коруптивним активностима) посебном пореском стопом од 75% пореске основице која је утврђена овим законом.

– упостављања ефикасности пореског система и ефикасна наплата пореза

Посебни циљеви су:

- правична прерасподела имовине и дохотка;
- ефикасно функционисање тржишне привреде;
- умањење разлике у материјалном и социјалном положају пореских обвезника, и то ублажавање разлике између пореских обвезника чија имовина одговара приходима које оставарују и оних обвезника код којих постоји несразмера између ове две чињенице које представљају основу за увођење пореске обавезе.

Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Доношење закона представља приоритетни циљ Владе, имајући у виду да је Планом рада Владе за 2019. годину предвиђено да Влада предложи Народној скупштини доношење закона којим се уређује посебан порески поступак против лица која су незаконито стекла имовину.

Не постоје важећи документи јавних политика и прописи са којима је потребно ускладити опште и посебне циљеве.

На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељи учинка су:

– смањена разлика у материјалном и социјалном положају између пореских обвезника чија имовина одговара приходима које остварују и оних обвезника код којих постоји несразмера;

– уређен законски оквир за утврђивање порекла имовине и наплату посебног пореза за имовину чије се порекло не може доказати;

– оснивање посебне организационе јединице Пореске управе која би утврђивала порекло имовине и наплату посебног пореза;

– спровођење обука и специјализација службеника који би обављали послове везане за утврђивање порекла имовине и посебног пореза;

– непостојање злоупотребе у случајевима када вредност имовине физичког лица није оправдана њеним извором или потиче из „невидљивог” извора, као и коруптивних активности у погледу стицања имовине.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „status quo” опција?

Једина конкретна мера за остварење општих и посебних циљева је доношење Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу. Применом алтернативне мере, односно групе мера није могуће постићи циљ, имајући у виду да наплата пореза мора бити предвиђена законом.

Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти? Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви? Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Поред регулаторних, предвиђене су и институционалне мере и активности за спровођење Закона и подзаконских прописа који су донети на основу њега.

Законом је предвиђено спровођење обука запослених у Јединици Пореске управе, као и судија Управног суда. Имајући у виду специфичности овог закона, а у циљу његове ефикасније примене, неопходно је да запослени у Јединици Пореске управе похађају посебну сталну обуку у складу са програмом обуке који доноси министар финансија, док ће обуку судија спроводити Правосудна академија која је у складу са општим прописима и надлежна за спровођење обуке носилаца правосудних функција. Поред тога, Правосудна академија ће прописати начин вођења и трајање обуке судија Управног суда за примену овог закона.

Овим законом прописане су казнене одредбе. Поред прекршаја прописаног за кршење обавезе чувања професионалне тајне, као прекршај је прописано и недостављање података од стране државних органа и организација, имаоца јавних овлашћења, односно физичких и правних лица, који су потребни за утврђивање имовине и посебног пореза.

Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Законом се омогућава стварање подстицајних мера за остваривање општих и посебних циљева стављањем у изглед лицима на које може бити примењен овај закон да пријаве свој приход или да законито стичу имовину, јер ће у противном тако стечена имовина бити опорезована посебним порезом.

Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике како би се како би се остварили општи и посебни циљеви који су од значаја за функционисање државе и општег благостања друштва.

Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Управни суд располаже потребним ресурсима за спровођење овог закона. Поред тога, специјализацијом судија и судијског особља омогућиће се ефикасна примена овог закона и ефикасно поступање судија у решавању предмета у овој сложеној материји.

Правилником о унутрашњим уређењу и систематизацији радних места у Пореској управи који се примењује од 1. јула 2019. године, образован је Сектор за утврђивање порекла имовине и посебног пореза у ком је систематизовано 63 извршилачких радних места. Након ступања на снагу овог закона, попуњавање систематизованих радних места вршиће се из расположивих ресурса Пореске управе премештајем пореских службеника, као и преузимањем из других државних органа, после чега ће уследити обука запослених за обављање наведених послова.

Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана је опција доношења Закона о утврђивању порекла имовине и посебном порезу, јер је отклањање проблема и последица могуће извршити само доношењем закона који ће отклонити проблеме и одражавати у потпуности материју која се њиме уређује. Поред тога, обавезност прописивања пореза законом имало је утицаја приликом избора опције.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року? Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих? Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Изабрана опција ће имати снажно превентивно дејство на истинито приказивање оствареног дохотка, самим тим и пријављене имовине, што ће неминовно утицати на раст јавних прихода.

Пореска управа процењује да ће се доношењем овог закона утицати на свест грађана да порез мора да се плати, тако да се очекује повећање добровољног поштовања прописа и у том смислу повећање јавних прихода.

Расходи су пројектовани за плате запослених, издаци за евентуалну набавку софтвера и расходи за едукацију запослених при спровођењу овог закона. За расходе и издатке нису обезбеђена средства у буџету Републике Србије за 2020. годину за Пореску управу и потребно их је обезбедити накнадно у буџету Републике Србије.

У Буџету за 2020. годину потребно је издвојити средства у износу од 100.500.000,00 динара:

За плате за шест месеци у 2020. години потребно је укупно средстава у износу од око 57.000.000,00 динара и то на економској класификацији 411 – Плате, накнаде и

додаци, износ од 48.600.000,00 и на економској класификацији 412 – Социјани доприноси износ од 8.400.000,00 динара.

За обуку запослених потребна су средства на економској класификацији 423 – Услуге по уговору, износ од 7.500.000,00 динара.

За набавку софтвера на економској класификацији 515 – Нефинансијска имовина, износ од 36.000.000,00 динара.

У Буџету за 2021. годину потребно је издвојити средства у износу од 121.200.000,00 динара:

За плате у 2021. години потребно је укупно средстава у износу од око 114.000.000,00 динара и то на економској класификацији 411– Плате , накнаде и додаци, износ од 97.200.000,00 и на економској класификацији 412 – Социјани доприноси износ од 16.800.000,00 динара.

За одржавање софтвера на економској класификацији 423 – Услуге по уговору износ од 7.200.000,00 динара.

У Буџету за 2022. годину потребно је издвојити средства у износу од 121.200.000,00 динара:

За плате у 2022. години потребно је укупно средстава у износу од око 114.000.000,00 динара и то на економској класификацији 411 – Плате , накнаде и додаци, износ од 97.200.000,00 и на економској класификацији 412 – Социјани доприноси износ од 16.800.000,00 динара.

За одржавање софтвера на економској класификацији 423 – Услуге по уговору износ од 7.200.000,00 динара.

У Буџету за 2020. годину потребно је издвојити средства у износу од 2.000.000,00 динара:

За обуку судија Управног суда потребна су средства на економској класификацији 423 – Услуге по уговору, износ од 2.000.000,00 динара.

У Буџету за 2021. годину потребно је издвојити средства у износу од 2.000.000,00 динара:

За обуку судија Управног суда потребна су средства на економској класификацији 423 – Услуге по уговору, износ од 1.000.000,00 динара.

У Буџету за 2022. годину потребно је издвојити средства у износу од 2.000.000,00 динара:

За обуку судија Управног суда потребна су средства на економској класификацији 423 – Услуге по уговору, износ од 1.000.000,00 динара.

Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Изабрана опција нема међународне финансијске реперкусије јер њена имплементација није предвиђена за финансирање из међународних извора, односно изабрана опција неће утицати на међународне финансијске обавезе.

Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Расходе је могуће финансирати из прихода који су остварени по основу наплате посебног пореза по пореској стопи од 75%.

Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Спровођење изабране опције неће имати утицаја на расходе других институција. Изабрана опција имаће утицаја на расходе Пореске управе и Правосудне академије.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката? Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин? Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин? Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин? Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин? Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција има утицаја на побољшање конкурентности привредних субјеката и на друштвено богатство и његову расподелу, јер се законом омогућава да имовина која је незаконито стечена буде опорезована, као и да се изврши правична прерасподела имовине и дохотка кроз опорезовање пореском стопом од 75%, да се смањи могућност коруптивног деловања, чиме се пословање привредних субјеката из сиве пребацује у легалну економију.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Грађани ће имати користи јер се законом онемогућава незаконито стицање имовине што укључује имовину стечену коруптивним активностима, а опорезивањем посебном пореском стопом од 75% омогућава се правичнија прерасподела имовине и дохотка и остваривање других социјалних и економских циљева. Грађани који су

незаконито стекли имовину имаће трошак плаћања пореза по високој пореској стопи од 75% што се сматра оправданим имајући у виду остваривање општих и посебних циљева.

Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум? На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)? Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)? Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)? Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму? Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин? Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Изабрана опција неће штетно утицати на неку специфичну или осетљиву групу популације.

Изабрана опција неће имати утицај на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично); на цене роба и услуга и животни стандард становништва; на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу; на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе.

Изабрана опција омогућава равноправан третман свих категорија лица.

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене? Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет

расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета? Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Законом је предвиђено оснивање посебне организационе јединице Пореске управе која ће бити надлежна за спровођење овог закона. Образовање овакве посебне организационе јединице је неопходно како би се обезбедило да се ова јединица посвети само пословима који су предвиђени овим законом и како би се спровело потребно усавршавање и обука, да би запослени у јединици били у потпуности оспособљени да обављају такве послове. Такође, утврђени су и услови и начин постављења руководиоца ове јединице. На челу Јединице Пореске управе налазиће се руководилац јединице, који ће морати да испуњава посебне услове да би уопште био постављен на то место. Наиме, он ће морати да поседује најмање десет година радног искуства, и то на пословима из области пореског поступка. Поред тога, а због значаја ове функције, предвиђен је и посебан поступак постављења. Наиме, предвиђено је да руководиоца јединице поставља Влада, и то на период од пет година, а на предлог министра финансија. Постојећа организациона структура Пореске управе не омогућава ефикасно спровођење изабране опције, те се стога предузимају организационе мере у циљу повећања ефикасности њеног рада и степена обучености запослених који ће обављати ове послове. Законом је предвиђено да организационе промене у раду Пореске управе за примену овог закона почну крајем 2020. године.

Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Не постоје међународни споразуми и документи јавних политика са којима је потребно ускладити изабрану опцију.

Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност? Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Изабрана опција има за циљ јачање улоге Пореске управе у наплати пореза и спречавању сиве економије као и превентивном утицају на настанак коруптивног деловања. Овим законом се јача владавина права и одговорност рада Пореске управе кроз сарадњу са другим органима у циљу утврђивања вредности имовине неког лица и основа стицања имовине (обавеза државних органа да доставе податке на захтев Пореске управе, право на покретање поступка утврђивања порекла имовине и наплате посебног пореза по пријави другог органа или по иницијативи физичког или правног лица, обавеза Пореске управе да обавести полицију или јавно тужилаштво, уколико у поступку прописаним овим законом, утврди чињенице које указују на постојање основа сумње да је извршено кривично дело.

Јачање безбедности се омогућава спровођењем безбедносних провера за запослене у посебној јединици Пореске управе који ће обављати послове утврђивања порекла имовине и посебног пореза и то пре ступања на рад, током рада у јединици Пореске управе и годину дана од престанка рада у јединици Пореске управе, без знања

лица која се проверавају. Безбедносне провере запослених у овој јединици се спроводе на захтев директора Пореске управе. Безбедносне провере врше Министарство унутрашњих послова и Безбедносно-информативна агенција и то на писмени захтев директора Пореске управе, у коме се наводе правни основ, сврха и обим проверавања, могу да се обаве безбедносне провере запослених. Безбедносне провере Министарства унутрашњих послова врше се у сврху утврђивања постојања сметњи са становишта заштите јавног поретка, а Безбедносно-информативне агенције у сврху утврђивања постојања сметњи са становишта безбедности Републике Србије, а у поступку безбедносног проверавања прикупљају се и проверавају подаци о лицу према коме се спроводи проверавање који су неопходни да се оствари сврха безбедносног проверавања, док се проверавање врши обављањем разговора са грађанима, прикупљањем података од правних лица, органа власти или увидом у регистре, евиденције, збирке и базе података који се воде на основу закона, као и предузимањем других мера у складу са законом и прописима донетим на основу закона. О спроведеном безбедносном проверавању сачињава се извештај који се доставља директору Пореске управе. У извештају не могу да се налазе подаци на основу којих би се откриле методе и поступци коришћени у прикупљању података, идентификовали извори података или припадници Министарства унутрашњих послова и Безбедносно-информативне агенције који су учествовали у безбедносном проверавању. Подаци прикупљени безбедносним проверавањем евидентирају се, чувају и штите према закону којим се уређује тајност података и закону којим се уређује заштита података о личности, а користе само у сврху за коју су прикупљени.

Поред тога, сва лица која у поступку утврђивања имовине и посебног пореза дођу до података у вези са тим поступком дужна су да чувају те податке као професионалну тајну.

Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Потребно је донети подзаконске акте за спровођење Закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка свих кључних државних органа још приликом израде овог закона. Поред тога спровођење изабране опције је додатно обезбеђено прописивањем прекршајних санкција за повреду одредаба Закона. Изабрана опција представља приоритет за Владу имајући у виду рокове за предлагање и овог закона Народној скупштини који су предвиђени Планом рада Владе за 2019. годину.

**2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције?
Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?**

Финансијска средства за спровођење изабране опције су обезбеђена у буџету Републике Србије.

За спровођење овог закона потребно је обезбедити средства у буџетима Републике Србије за 2021. и 2022. годину.

За спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоји ризик за спровођење изабране опције.